

Llenguatge, ment i cervell

Marta Coll-Florit
Melina Aparici Aznar
Javier Rodríguez-Ferreiro

PID_00194757

Material docent de la UOC

Marta Coll-Florit

Doctora en Societat de la Informació i el Coneixement, especialitat Lingüística (UOC), DEA en el Doctorat de Ciència Cognitiva i Llenguatge (UB) i llicenciada en Lingüística (UB). Especialista en lingüística cognitiva, psicolingüística i lingüística computacional. Professora de Lingüística general a la UOC.

Melina Aparici Aznar

Doctora en Psicologia, especialitat Cognició i Llenguatge (UB). Especialista en adquisició del llenguatge i psicolingüística. Professora de Psicologia bàsica i evolutiva a la UAB.

Javier Rodríguez-Ferreiro

Doctor en Psicologia (Universitat d'Oviedo), llicenciat en Psicologia i diplomant en Logopèdia. Especialista en psicolingüística i neuropsicologia cognitiva del llenguatge. Professor en les àrees de Psicologia del Pensament i del Llenguatge a la Universitat de Barcelona.

L'encàrrec i la creació d'aquest material docent han estat coordinats per la professora: Marta Coll-Florit (2013)

Primera edició: febrer 2013

© Marta Coll-Florit, Melina Aparici Aznar, Javier Rodríguez-Ferreiro

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició, FUOC, 2013

Av. Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona

Disseny: Manel Andreu

Realització editorial: Eureka Media, SL

Dipòsit legal: B-30.786-2012

Els textos i imatges publicats en aquesta obra estan subjectes –llevat que s'indiqui el contrari– a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada (BY-NC-ND) v.3.0 Espanya de Creative Commons. Podeu copiar-los, distribuir-los i transmetre'ls públicament sempre que en citeu l'autor i la font (FUOC. Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya), no en feu un ús comercial i no en feu obra derivada. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Introducció

Aquests materials docents s'han concebut com una introducció a la psicolingüística i a la neurolingüística, dues disciplines que s'integren en el marc global de la ciència cognitiva. Es presenten els conceptes bàsics, els principals corrents teòrics i els mètodes més habituals en l'estudi dels processos mentals implicats en l'ús del llenguatge, així com en l'estudi del substrat neuronal del processament lingüístic.

Els materials estan dividits en els quatre mòduls següents: “La psicolingüística”, “L'adquisició del llenguatge”, “La comprensió i la producció del llenguatge” i “La neurolingüística”.

En el primer mòdul s'introdueixen els àmbits d'estudi fonamentals de la psicolingüística: d'una banda, l'adquisició del llenguatge durant l'etapa de desenvolupament i, d'altra banda, la comprensió i la producció del llenguatge en el parlant adult. Així mateix, es presenten els principals corrents teòrics que han marcat la història de la disciplina i es descriuen els mètodes empírics més habituals en l'estudi del processament lingüístic. Finalment, s'hi estudien també les relacions entre llenguatge i pensament.

En el segon mòdul es fa un estudi aprofundit de l'adquisició del llenguatge. S'hi exposen de manera molt clara les diferents perspectives teòriques sobre l'adquisició del llenguatge i es descriuen en detall les diferents etapes del desenvolupament de la capacitat lingüística: els trets característics en la fase prelingüística, les principals fites evolutives en el desenvolupament del lèxic i les principals fases en l'adquisició del coneixement gramatical, així com en el desenvolupament de la pragmàtica.

El tercer mòdul està dedicat a l'estudi de la comprensió i la producció lingüística en el parlant adult, nadiu i expert, tant en la modalitat oral com escrita: comprensió oral, producció oral, lectura i escriptura. De tots els subcomponents del llenguatge, aquest mòdul se centra especialment en la descripció del processament semàntic i sintàctic.

Finalment, en el quart mòdul es presenta la història de la neurolingüística, es descriuen en detall i de manera il·lustrada les bases neuroanatòmiques del llenguatge, i es classifiquen els diferents trastorns del llenguatge que són conseqüència de dany cerebral, coneguts com a *afàsies*.

Objectius

Els objectius que heu d'haver assolit després d'haver treballat els materials didàctics de *Llenguatge, ment i cervell* es poden resumir de la manera següent:

- 1.** Comprendre quin és l'objecte d'estudi de la psicolingüística, conèixer els diferents corrents i períodes històrics de la disciplina, i saber classificar els diferents mètodes que es fan servir des d'aquesta àrea de coneixement.
- 2.** Comprendre les diferents perspectives teòriques sobre l'adquisició del llenguatge i saber analitzar les diferents etapes del desenvolupament de la capacitat lingüística (etapa prelingüística, desenvolupament fonològic, desenvolupament lèxic i semàntic, així com desenvolupament de la morfologia i la sintaxi).
- 3.** Conèixer les diferents hipòtesis i models sobre el funcionament dels processos de comprensió i producció del parlant adult, tant en la modalitat oral com escrita.
- 4.** Saber situar els diferents períodes històrics de la neurolingüística, conèixer les bases neuroanatòmiques del llenguatge i ser capaç de classificar els diferents trastorns afàsics.

Continguts

Mòdul didàctic 1

La psicolingüística

Marta Coll-Florit

1. Els àmbits de la psicolingüística
2. Aproximació històrica
3. Els mètodes
4. La relació entre llenguatge i pensament

Mòdul didàctic 2

L'adquisició del llenguatge

Melina Aparici Aznar

1. Perspectives teòriques sobre l'adquisició del llenguatge
2. L'etapa prelingüística
3. Desenvolupament fonològic
4. Desenvolupament lèxic i semàntic
5. Desenvolupament de la morfologia i la sintaxi

Mòdul didàctic 3

La comprensió i la producció del llenguatge

Javier Rodríguez-Ferreiro i Marta Coll-Florit

1. Comprensió oral
2. Producció oral
3. Lectura
4. Escriptura
5. Semàntica
6. Sintaxi

Mòdul didàctic 4

La neurolingüística

Javier Rodríguez-Ferreiro i Marta Coll-Florit

1. Aproximació històrica
2. Bases neuroanatòmiques del llenguatge
3. Els trastorns afàsics

